

Ansøgning om

Miljøgodkendelse §16a

Axel Månsson Øko-Ægget Aps
Brandevej 51 + 55
7323 Give

Skema 268337 i www.husdyrgodkendelse.dk

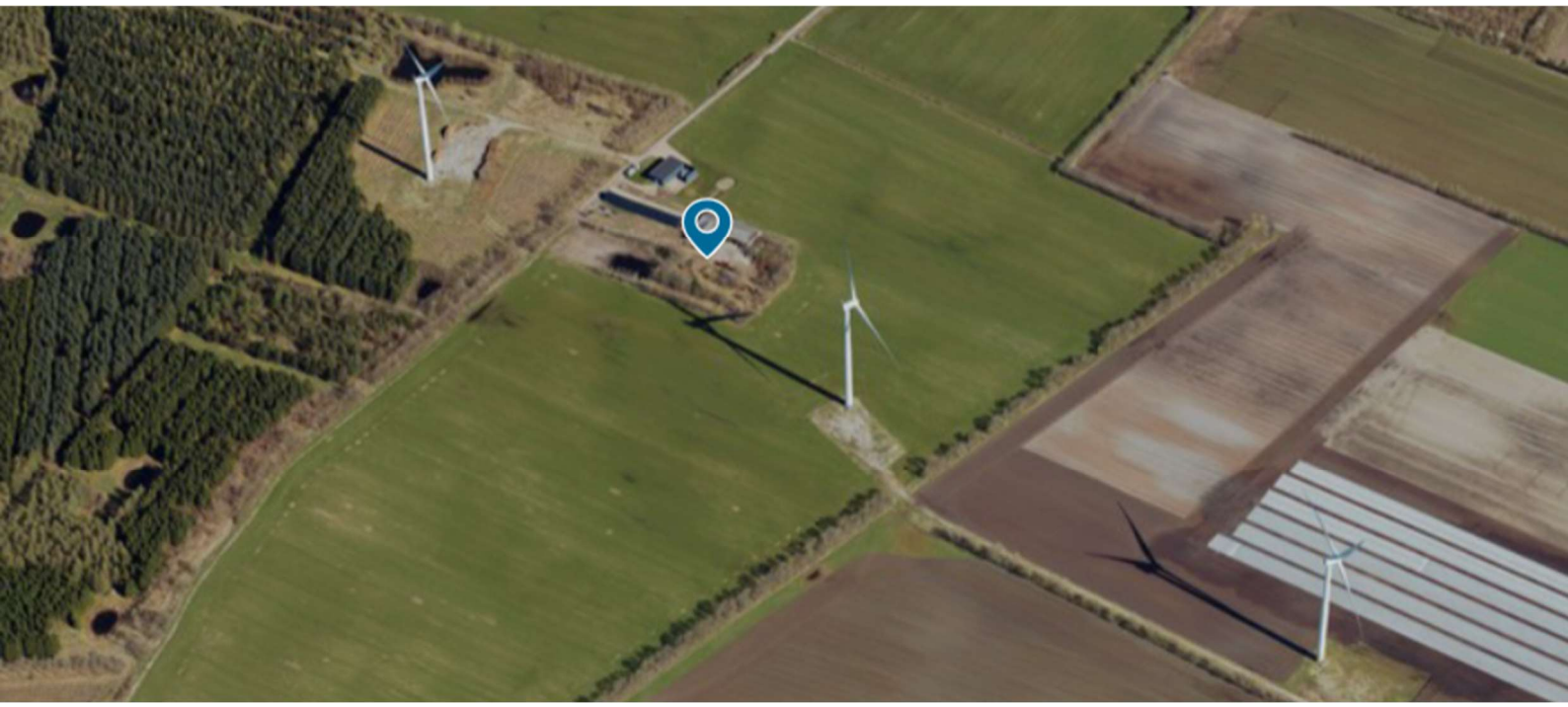

Datablad

Ansøger og ejer	*Ansøger:* Axel Månsson Øko-Ægget Aps *Ejer arealet*: Axel Månsson ejendomme ApS Grarupvej 15, 7330 Brande axel@maassons.dk
Husdyrbrugets adresse	Brandevej 51 + 55 7323 Give
CVR-nummer	34898774
CHR-nummer	Ej oprettet
Kommune	Ikast Brande Kommune
BFE-nr.	1466028
Matrikel-nr.	Matrikel: 1d - Askær, Brande
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Nr. Egsgårdvej 7, Brande Thyregodvej 32, Brande Grarupvej 11, Brande Grarupvej 15A, Brande Thyregodvej 61, Brande Risbankevej 65, Give Grarupvej 15, Brande
Biaktivitet	Ingen
Ansøgningsskema	268337
Konsulent	Spiras (CVR: 21111511) Henriette Fries, hef@spiras.dk

Forord

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbruget på Brandevej 51 og 55, 7323 Give. Ansøgningen omfatter en ny samlet miljøgodkendelse efter § 16 a til hønsehus 1 og 2 med tilhørende anlæg samt gyllebeholderen på Brandevej 51. Hønsehus 1 er allerede tilladt og under opførelse, mens hønsehus 2 ønskes opført som en del af det samlede projekt. Begge hønsehuse skal anvendes til økologiske høns, som kræver større udearealer omkring husene. Derfor er placeringen valgt på åben mark frem for tæt ved den eksisterende bebyggelse.

Produktionen er et IE-brug, da der er mere end 40.000 stipladser til fjerkræ. Rapporten er en miljøkonsekvensrapport, der behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved den ansøgte produktion.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Datablad **2**

Forord **3**

1. Indledning **6**

2. Ikke-teknisk resume **7**

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør *8*

3. Miljøtekniske redegørelse **9**

3.1 Indretning og drift af anlægget *9*

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde *11*

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug *12*

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed *13*

3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab *13*

3.4.2 Kulturarv *15*

3.4.3 Generelle afstandskrav *18*

3.4.4 Bilag IV arter *18*

3.5 Ammoniakemission og -deposition *19*

3.5.1 Naturpunkter *19*

3.6 Lugtemission *24*

3.7 Øvrige emissioner og gener *25*

3.7.1 Støj *25*

3.7.2 Støv *25*

3.7.3 Lys *26*

3.7.4 Skadedyr *26*

3.7.5 Transporter *26*

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer *27*

3.8.1 Spildevand *28*

3.8.2 Olie- og kemikalier *28*

3.8.3 Vand- og energiforbrug *29*

3.8.4 Foder *29*

3.9 BAT-Ammoniakemission *30*

3.10 Grænseoverskridende virkninger *30*

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund *30*

3.12 Alternative løsninger *31*

3.13 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5 *34*

3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6 *35*

3.15 Oplysninger om konsulenten *35*

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget **35**

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget *35*

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management *36*

4.2.1 BAT-Råvarer *36*

4.2.2 BAT-Energi *36*

4.2.3 BAT-Vand *36*

4.2.4 Management *36*

5. Konklusion **37**

Bilag 1, Oversigt **38**

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved det samlede husdyrbrug på Brandevej 51 og 55 ved Brande. Projektet omfatter to hønsehuse med et samlet produktionsareal på 11.000 m², tilhørende hønsegårde, fodersiloer, gødningshuse og øvrige tilknyttede anlæg samt den eksisterende gyllebeholder på Brandevej 51.

Det samlede projekt vurderes i forhold til påvirkning af omgivelserne, herunder landskab, naboer, trafik og miljø.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler en ny samlet miljøgodkendelse efter § 16 a til husdyrbruget på Brandevej 51 og 55 øst for Brande. Godkendelsen skal omfatte begge hønsehuse med tilhørende udearealer, fodersiloer og gødningshuse samt gyllebeholderen på Brandevej 51. Hønsehus 1 syd for Brandevej 55 er allerede tilladt og under opførelse. Hønsehus 2 med tilhørende anlæg ønskes opført mod nord. Rapporten vurderer miljøpåvirkningen fra det samlede husdyrbrug.

Der ansøges om tilladelse til dyretypen *høner* med produktion af *økologiske konsumæg* i et *fler-etagesystem* med tre ugentlige udmugninger.

Hønsehusene er på 120 x 36 meter pr. styk, og skal rumme 30.000 høns pr hus. Da der søges om et staldsystem med fler-etagesystem vil det samlede produktionsareal blive på 5.500 m^2 pr hus og i alt 11.000 m^2.

Landskabelige forhold
Husdyrbruget ligger cirka 2 km øst for Brande i et fladt område med marker, skov, hegn og tekniske anlæg som fx vindmøller, batteri og transformatoranlæg og motorvej. Der er altså allerede tekniske elementer på den matrikel hvor hønsehusene ønskes placeret. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen ikke er udpeget til sårbare landskaber, der skal beskyttes særligt.

Det nye anlæg vil blive placeret cirka 200 meter fra ejendommens nuværende bygninger. Der vil blive plantet træer og buske i hønsegårdene, og denne beplantning vil hjælpe med at skjule anlægget og få det til at passe bedre ind i omgivelserne.

Afstandskravene i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 er alle overholdt.

Potentielle gener

Afstanden fra hønsehus 1 til den nærmeste nabo på Vejlevej 279 er cirka 500 meter, og afstanden fra hønsehus 2 til den anden nærmeste nabo på Brandevej 43, 7323 Give, er ligeledes cirka 510 meter. På baggrund af den relativt store afstand vurderes det, at driften ikke vil medføre gener for naboerne – såsom støj eller andre påvirkninger.

De øvrige naboer, herunder samlet bebyggelse og byzone, ligger ligeledes i god afstand fra husdyrbrugets produktionsanlæg. Det forventes derfor ikke, at naboerne vil opleve væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, rystelser, lys, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport. Lugtberegninger viser, at den planlagte udvidelse overholder gældende krav.

Transport til og fra anlægget vil ske via den eksisterende indkørsel ved Brandevej, og størstedelen af aktiviteterne på husdyrbruget vil foregå i dagtimerne.

Eventuelle problemer med fluer og skadedyr vil blive håndteret i henhold til gældende regler.

Husdyrgødning

Der produceres fast fjerkrægødning, som opbevares i gødningshusene i en container, og derfra sendes det videre til biogas. I forbindelse med det allerede godkendte hønsehus 1 er der også godkendt et gødningshus. Ansøger ønsker ligeledes at opføre et gødningshus i forbindelse med hønsehus 2.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene til totaldeposition til kategori 1- og 2-natur samt kravene til merdeposition til kategori 3-natur overholdes. For de tre nærmeste § 3-søer er der foretaget en konkret vurdering, da merdepositionen til disse søer overstiger 1 kg N/ha/år.

Den konkrete vurdering er baseret på de enkelte søers tilstand sammenholdt med den samlede belastning.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for ”bedste tilgængelige teknik” (på engelsk: ”best available techniques”). Husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger i form af 3 ugentlige udmugninger.

Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder kravet til BAT.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Under udarbejdelsen af miljøansøgningen har ansøger undersøgt flere placeringer af hønsehus 2. Placeringerne tæt på det eksisterende byggeri og det allerede godkendte hønsehus 1 er fravalgt på grund af ammoniakdepositionen til de nærliggende søer og manglende plads til de nødvendige hønsegårde.

Placeringerne syd og nord for grøften giver næsten samme ammoniakdeposition, se grøftens placering på nedenstående figur. Placeringen nord for grøften er valgt, fordi den giver de bedste muligheder for at indrette hønsegårdene.

Figur 1, grøftens placering

0-alternativet er, at ejendommen drives videre efter den eksisterende § 16-tilladelse til hønsehus 1.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Se beskrivelse i afsnittet ”Anvendelse af BAT” vedr. alternativer til teknologi.

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stald og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og olie, samt andet affald vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte, samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske påvirkningerne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Der er i juni 2026 meddelt tilladelse til hønsehus 1 syd for Brandevej 55. Huset er under opførelse, og ansøger ønsker nu også at etablere hønsehus 2 nord for Brandevej 55. Denne ansøgning omfatter en ny samlet miljøgodkendelse til begge hønsehuse med tilhørende anlæg samt gyllebeholderen på Brandevej 51. Nedenfor beskrives indretning og drift af det samlede husdyrbrug.

Produktionen sker i holddrift, hvor dyrene har adgang til udearealet. Dyrene er 17 uger gamle når de sættes ind i staldene og de er i stalden til de er 75 uger gamle. Således er der en produktionsperiode på ca. 58 uger. Mellem hver rotation er der en tomgangsperiode på 1-3 uger. Dyrene har dagligt adgang til hønsegården

Gødningen fjernes løbende fra staldene, 3 gange om ugen, og der indsamles æg fra produktionen dagligt, der pakkes og opbevares i kølerum i staldene.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1, derudover kan oversigten af det ønskede anlæg ses i bilag 1.

Stald	8 års drift	Nudrift	Ansøgt drift
Hønsehus 1	-	Høner, konsum æg. Økologiske, Fler-etagesystem – 5.500 m^2	Høner, konsum æg. Økologiske, Fler-etagesystem – 5.500 m^2
Hønsehus 2	-	-	Høner, konsum æg. Økologiske, Fler-etagesystem – 5.500 m^2

Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Fra ægproduktionen vil der blive produceret hønsemøg, som afsættes til biogas. I det ansøgte gødningshus, der har lukkede porte, vil der blive opstillet en container med presenning til opbevaring af gødningen. Ansøger transporterer selv hønsemøget til biogasanlægget. Gødningsbåndene bliver tømt tre gange om ugen: mandag, onsdag og fredag, og ansøger kører til biogasanlægget en gang om ugen. I husdyrgodkendelse.dk er der noteret at udmugning sker tre gange om ugen.

I husdyrgodkendelse.dk er der kun angivet gylle i ansøgt og nudrift i gyllebeholderen. Gyllebeholderen ligger på Brandevej 51, men da Brandevej 51 og 55 udgør én samlet ejendom, er beholderen medtaget i denne ansøgning. Gyllebeholderen modtager den afgasset fjerkrægødningen fra ansøgers biogasanlæg.

Opbevaringsanlæg	Gødningstype	Kapacitet	Overfladeareal på opbevaringsanlæg
Gyllebeholder på Brandevej 51	Gylle	1000 m^3	239 m^2
Container i Gødningshus 1	Fast møg	-	20 m^2
Container i Gødningshus 2	Fast møg	-	20 m^2

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

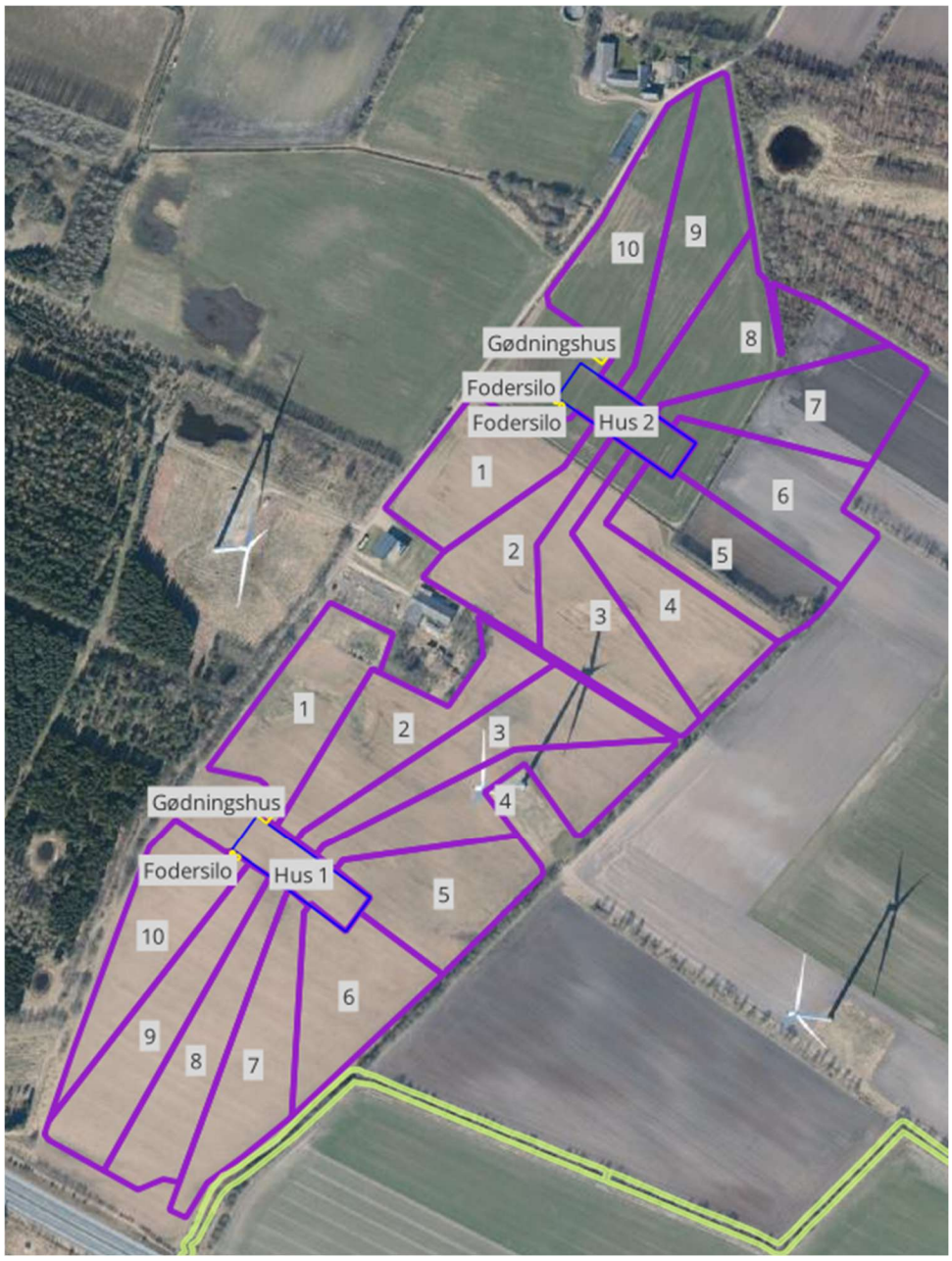

Figur 2 Staldafsnit på Brandevej 51 + 55. Lilla angivelse viser foldarealerne til hønsene – grøn 3 meter bræmme til vandløb.

Udearealer/hønsegård

Hver hønsegård indhegnes med et 1,8 meter højt trådhegn og opdeles i 10 separate områder á 1,2 hektar, som stråler ud fra stalden. Hvert delområde omkring hver af staldene adskilles af hegn. Der etableres beplantning i begge hønsegårde med træer og buske, jævnt fordelt i alle 10 delområder, og derudover sås græs i hele hønsegården.

Størrelse, placering og indretning af hønsegården er fastlagt under hensyntagen til økologi-reglerne.

Erhvervsmæssige nødvendigt

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden:

"*Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.*"

Ejendommen på Brandevej 55 er noteret med landbrugspligt.

Ifølge Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse 19/08267, skal de ældre bygninger vurderes, i forhold til, om de med en renovering kan bibeholdes, og dermed helt eller delvis undgå nybyggeri.

Ejendommen Brandevej 55 omfatter et maskinhus, mens Brandevej 51 rummer en gyllebeholder, et maskinhus og nogle tiloversblevne landbrugsbygninger. De to eksisterende maskinlader kan ikke indrettes til hønsehold med fokus på dyrevelfærd og arbejdsmiljø, hvilket gør dem uegnede til moderne økologisk hønseproduktion. Derudover er maskinladernes areal på henholdsvis 497 m² og 700 m², hvilket ikke er tilstrækkeligt til at sikre kapacitet til en tidssvarende og effektiv ægproduktion.

Vurdering af erhvervsmæssig nødvendighed

Det er ansøgers vurdering, at hønseproduktion med et maksimalt produktionsareal på 11.000 m² er en normal størrelse produktion i dagens Danmark. Staldenes maksimale højde bliver ca. 8 meter til kip. Byggeriet holder sig således inden for Bygningsreglementets (BR18) maksimale byggeret på 12,5 meter.

De nye tilskuds- og fodersiloer er dimensioneret, så de kan indeholde foder til cirka 1–2 ugers forbrug, hvilket sikrer en effektiv og stabil forsyning. Hønsegødningen opbevares i lukkede gødningshuse, hvor det holdes tæt og indendørs, hvilket minimerer gener i form af lugt og risiko for forurening.

De to eksisterende maskinlader på Brandevej 55 og 51 er forholdsvis små og med et areal på hhv. 497 m² og 700 m² vurderes det ikke at være proportionalt eller hensigtsmæssigt at renovere bygningerne til brug for hønsehold.

Samlet set vurderes de nye staldanlæg, gødningshuse og siloerne, at være erhvervsmæssig nødvendig. De nye bygninger og anlæg vurderes endvidere ikke, at have en speciel industri lignende karakter.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Ansøgningen omfatter godkendelsen af begge hønsehuse inkl. etablering ét nyt hønsehus 2. Ud fra staldens vestlige gavl vil der blive anlagt en 4 meter bred betonplads, og tilkørselsvejen til anlægget vil blive anlagt med knust asfalt. Til staldene bliver der opført 2 fodersiloer til færdig-foder ved hver stald, i alt 4 fodersiloer. Til staldene er der servicerum med mandskabs faciliteter, pakkerum og kølerum til æg. Servicedelen og fodersiloerne vender mod syd, og tilgås med den planlagte nyanlagte vej ind til hønsehusene. Gødningshusene bliver etableret i samme ende som udtagning af æg sker. Gødningen tages ud af stalden minimum 3 gange om ugen, via et gummitransportbånd, og lander i en container der er placeret i et gødningshus ud for hvert af husene. Herefter transporteres det til det nærliggende biogasanlæg.

I forbindelse med hvert hønsehus opsættes 2 stk. fodersiloer på 30 tons pr. silo, i alt 4 stk. Siloerne opsættes på et betonfundament. Fodersiloerne forventes at blive gråhvide glasfibersiloer eller ufarvede stålsiloer.

Hønsehus 2 opføres med samme dimensioner som det allerede godkendte hønsehus 1, der er under opførsel mod syd. Hønsehusene får en størrelse på 120 x 36 meter og en maksimal bygningshøjde på 8 meter ved kip, med ventilationsafkast placeret enten i kip eller i gavlen. Hønsehusene opføres i grå sandwichpaneler, betonelementer eller søstenselementer med grå gavle.

Området omkring Brandevej 55 er meget fladt. Stalden forventes at blive opført i kote 57-58, hvilket betyder, at de naturligt falder ind i terrænet uden behov for terrænændringer ved etableringen. Overskudsjord fra byggeriet vil blive lagt ud på marken eller i eventuelle lavninger i marken i en højde på maksimal 0,5 meter. Inden arbejdet påbegyndes anmeldes aktiviteten til kommunen.

Den 18. august 2026 blev der udført geotekniske undersøgelser på det areal, hvor hønsehus 2 ønskes opført. Undersøgelsen omfattede ti boringer fordelt over det planlagte byggefelt.

De geotekniske undersøgelser viser, at de øverste jordlag primært består af muld, mens der under muldlaget er sandjord, og ikke tørv. Den geotekniske rapport med tilhørende boreprofiler er vedhæftet ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk.

Rundt om begge hønsehuse vil der blive etableret hønsegårde, som indhegnes med et 1,8 meter højt hegn.

Figur 3, Placering af hønsehus 2 i forhold terrænet

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

I forbindelse med miljøansøgningen skal ”forureningsmæssigt forbundne husdyrbrug” vurderes, og tolkningen heraf blev ændret med en opdatering af husdyrloven pr. 1. april 2024. Med ændringen blev reglerne strammet op for at forhindre de såkaldte "matrikelfintesager", hvor opdelingen af ejendomme på matrikelniveau tidligere kunne benyttes til at undgå en samlet vurdering af forurening.

Nu skal et husdyrbrug betragtes som forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem de to husdyrbrug er mindre end eller lig med 100 meter, eller afstanden mellem brugene er lig med eller kortere end 50 % af den ukorrigerede geneafstand for lugt til en enkelt bolig.

En samlet godkendelse af flere husdyrbrug kræver:

A. Forureningsmæssig forbundethed og

- a) teknisk forbundethed, eller

- b) driftsmæssig forbundethed

A: <= 100 meter, eller <= 50% af geneafstand til enkeltbolig

a): bl.a. fælles regnskaber, herunder gødningsregnskaber, fælles daglig drift, herunder fælles medarbejdere, fælles afhentning af døde dyr, fælles el-vand- og varmeforsyning, flytning af varer og dyr mellem husdyrbrugene, anvendelse af fælles redskaber og maskiner og sammenfald af dyrearter. Videre kan det indgå, om husdyrbrugene ejes af den samme juridiske eller private person, eller hvad der må sidestilles hermed, har et fælles CVR eller CHR-nr. m.v.

b): om husdyrbrugene har fælles anlæg, herunder f.eks. husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, gyllesystemer, fodersystemer, foderopbevaringsanlæg, maskinhus, vaskeplads, malkeanlæg og personalefaciliteter. Tilsvarende kan andre tekniske forbindelser, herunder f.eks. rørforbindelser mellem husdyrbrugenes anlæg og fælles vand og varmeforsyningsanlæg m.v. indgå i vurderingen af, om der eksisterer en teknisk forbindelse mellem husdyrbrugene.

Ved vurdering af produktionsmæssig sammenhæng kan det vælges at der først vurderes, om betingelse A er opfyldt. Hvis A ikke er opfyldt, er det ikke relevant at vurdere a) og b).

Den beregnede minimumsafstanden for at betragte de to brug som forureningsmæssigt forbundne er beregnet til 60 meter henvisning[1], da minimumsafstanden for forureningsmæssigt forbundet er under 100 meter, gælder det faste krav på 100 m.

Da der ikke ligger andre husdyrbrug inden for 100 meter fra hønsehusene eller gyllebeholderen, vurderes der ikke at være forureningsmæssig forbundethed med andre husdyr.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Anlægget er beliggende på matrikel: 1d - Askær, Brande øst for Brande i Ikast Brande kommune.

3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

Det ansøgte projekt på Brandevej 51 + 55 ligger cirka 2 kilometer øst for Brande og cirka 580 meter fra byzonen ved virksomheden Welcon. På Brandevej 55 og 51 er der kun driftsbygninger, men ingen stuehus. Dette skyldes en deklaration, som fritager ejendommens jorder fra forpligtelsen til at være forsynet med en beboelsesbygning. I forbindelse med denne ansøgning har ansøger været i dialog med SGAV, som ikke har bemærkninger til byggeriet i forhold til denne deklaration.

Det hønsehus, som tidligere er godkendt i juni 2026 er placeret cirka 240 meter syd for ejendommen på Brandevej 55, 7323 Give. Det nye hønsehus planlægges etableret cirka 200 meter nord for den eksisterende bygningsmasse på Brandevej 55.

Årsagen til, at de to hønsehuse placeres forskudt i forhold til hinanden, er dels kravene i økologireglerne til indretning af hønsegårdene og den eksisterende grøft ved hønsehus 2. Grøften begrænser mulighederne for at placere husene tættere på hinanden.

Med den ansøgte placering, som vist på figur 3, tilpasses bebyggelsen de eksisterende landskabstræk. Hønsehus 2 placeres parallelt med de eksisterende grøfter, mens hønsehus 1 orienteres i samme øst-vestgående retning, hvilket giver en samlet og harmonisk indpasning i landskabet.

Landskabet

[1] 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand (119,6 m) for lugt til enkelt bolig er beregnet til 60 m

Husdyrbruget ligger ved Brande i et fladt område med marker og hegn og er placeret på et areal, hvor der er opstillet otte vindmøller. Én af disse møller ligger mellem de to ønskede hønsehuse. Derudover løber Herning-motorvejen lige syd for ejendommen, hvilket medfører, at området generelt er præget af tekniske anlæg, se figur 4.

Ifølge Ikast Brande Kommunes retningslinjer i Kommuneplan ligger husdyrbruget udenfor ”større sammenhængende landskaber”, ”bevaringsværdige landskaber” og ”Geologiske bevaringsværdier”.

I henhold til kommuneplanens retningslinjer for byggeri i det åbne land skal nye staldbygninger som udgangspunkt være nødvendige for landbrugsdriften og placeres tæt ved eksisterende bygninger. Formålet med denne bestemmelse er at undgå spredt og uplanlagt bebyggelse og samtidig sikre en harmonisk indpasning i landskabet.

I den konkrete sag er det dog ikke muligt at placere stalden i direkte tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Dette skyldes flere forhold:

- Krav til udearealer for økologiske høns, som forudsætter en vis afstand og udstrækning omkring stalden.
- Hensyn til naturbeskyttelse, herunder nærhed til beskyttede søer mod vest og nord, som begrænser placeringsmulighederne

Det ønskede staldanlæg indpasses bedst muligt i landskabet ved at placerer det uden direkte tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Placeringen er valgt med respekt for både naturmæssige og landskabelige hensyn og med fokus på at sikre en bæredygtig og tidssvarende produktion under økologiske driftsformer.

Vindmøller

På matrikel: 1d - Askær, Brande Askær, står 1 ud af 8 vindmøller. Vindmøllerne er omfattet af Lokalplan nr. 331 (Ikast-Brande Kommune) og Lokalplan nr.1223 (Vejle Kommune) og hedder ”For et vindmølleområde langs den Midtjyske Motorvej”. Disse vindmøller har en totalhøjde på 130 meter.

Figur 4, viser de tekniske anlæg i området.

Vurdering af landskab

Det samlede projekt med hønsehusene placeres i et område, der i forvejen er præget af tekniske anlæg som vindmøller, motorvej og højspændingsledninger. Området fremstår derfor allerede visuelt

belastet, og da det ønskede anlæg ligger uden for landskabelige udpegninger, vurderes det ikke at medføre en ny eller væsentligt ændret visuel påvirkning af omgivelserne.

Som en del af projektets landskabelige tilpasning bibeholdes den eksisterende hegnsstruktur i området, og der etableres beplantning inde i hønsegårdene som høstes i etaper, så der løbende vil være bevoksning i hønsegårdene. Disse elementer skaber en naturlig afgrænsning og bidrager samtidig med en afskærmende effekt, der reducerer den visuelle påvirkning fra den nye staldbygning og hønsegårde.

Nedenfor ses en illustration fra ansøgers to hønsehuse på Nr. Egsgårdvej 7.

Figur 5. viser beplantningen på ansøgers husdyrbrug på Nr. Egsgårdvej 7

I kapitel 3.1 er projektets erhvervsmæssig nødvendighed beskrevet. Udvidelsen vurderes at være erhvervsmæssig nødvendigt, og det vurderes at de nye anlæg (hønsehus, siloer og gødningshus) er tilpasset landskabet bedst muligt.

Det vurderes med de ovenstående tiltag at etableringen af anlægget ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af landskabet.

3.4.2 Kulturarv

Ifølge Slots- og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside er der ikke fundet fortidsminder i nærheden af husdyrbruget. De nærmeste registrerede fund er fundet cirka 500 m fra hus 1 ved Nørre Askærvej. På kortudsnittet herunder er ”ikke fredede fund” angivet med en blå markering. Det nærmeste ikke-fredede fund er en rundhøj. Der er heller ingen fortidsminder i nærheden af husdyrbruget, der afkaster fortidsmindebeskyttelseslinjer.

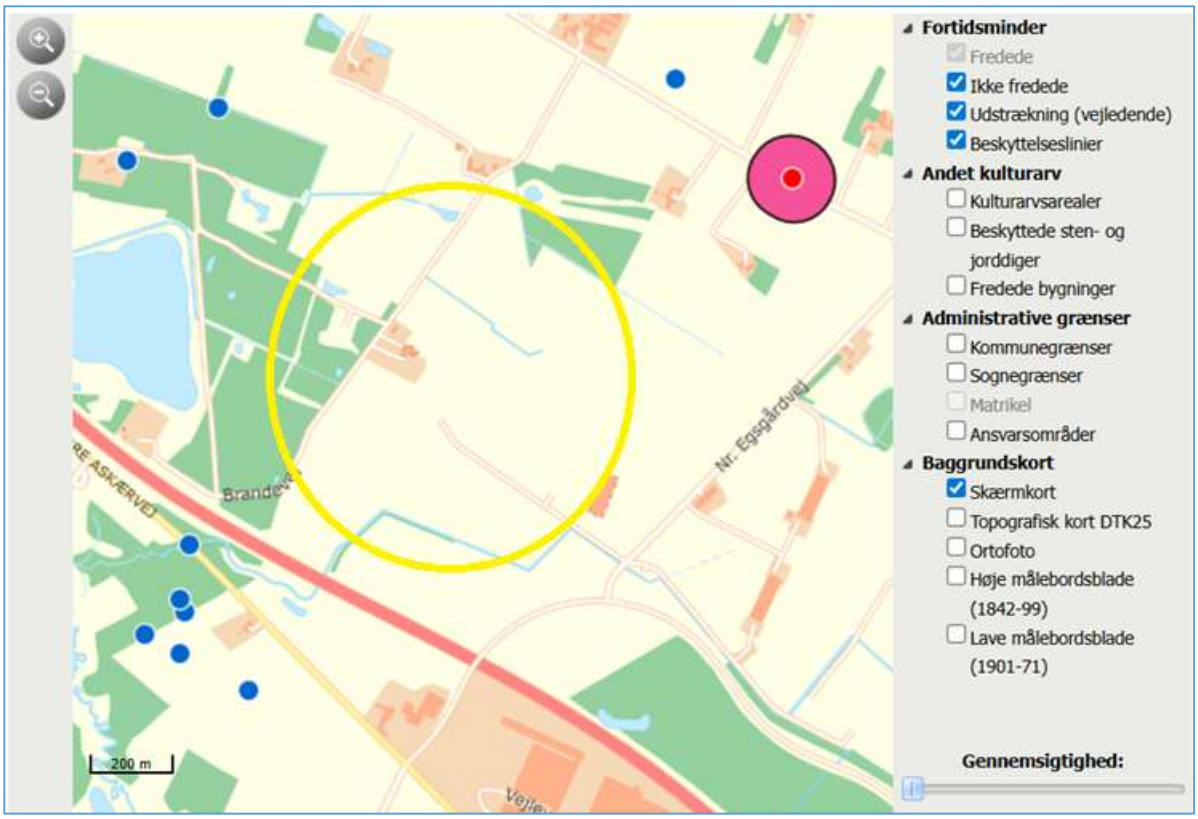

Figur 6, viser fredede og ikke fredede fortidsminder. Gul markering viser placering af produktionsanlægget.

Vurdering af kulturarv

I området, hvor produktionsanlægget skal ligge, er der ikke registreret fund eller fortidsminder. Dette er dog ikke ensbetydende med, at der ikke kan stødes på fund og fortidsminder i forbindelse med nyetableringerne.

I forbindelse med anlægsarbejdet vil der være fokus på, at udgravningen skal stoppes og Museum Midtjylland skal tilkaldes, hvis der stødes på fortidsminder.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det samlede projekt med hønsehus 1 og 2, tilhørende gødningshuse, fodersiloer, betonpladser og adgangsveje samt jordarbejdet ved etableringen ikke vil påvirke kulturarven negativt.

Øvrige landskabelige udpegninger

Nedenfor ses en liste over udpegninger for området.

Landskabelige udpegninger	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	Ca. 91 m (§3 sø – fra gødningshus 2)
Økologisk forbindelse	70 meter fra hus 1
Områder med landskabelig værdi	Udenfor for større sammenhængende landskaber
Uforstyrrede landskaber	Udenfor for Uforstyrrede landskaber
Særligt værdifuldt landbrugsområde	Ligger i særligt værdifuldt landbrugsområde
Områder med geologiske bevaringsværdier	Uden for geologiske bevaringsværdier
Rekreative interesseområder	Udenfor Rekreative interesseområder
Værdifulde kulturmiljøer	Ca. 1110 meter til Værdifulde kulturmiljøer ved Grarup syd for Hastrup Plantage.
Kystnærhedszonen	Ligger udenfor for kystnærhedszonen
Lavbundsarealer	Inden for på hus 2´s placering
Skovrejsningsområder	Ligger i skovrejsningsområde neutral.

Fredede områder	Cirka 6 km til Brandlund Mose
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 10
Strandbeskyttelseslinje	Udenfor Strandbeskyttelseslinje
Klitfredningslinje	Udenfor Klitfredningslinje
Skovbyggelinje	Anlæggene ligger indenfor skovbyggelinie. Se nedenstående beskrivelse.
Sø- og å-beskyttelseslinje	Udenfor Sø- og å-beskyttelseslinje
Kirkebyggelinje	Udenfor Kirkebyggelinje
Fortidsmindelinje	Udenfor Fortidsmindelinje
Beskyttede sten- og jorddiger	Udenfor Beskyttede sten- og jorddiger

Tabel 1, Landskabelige udpegninger (kilde Arealinfo.dk)

Husdyrbruget ligger udenfor udpegede råstofområder, BNBO, områder med særlig drikkevandsinteresse men inden for indvindingsopland til Brande vandværk og lavbund.

Skovbyggelinie

Da hønsehus 2 ligger indenfor skovbyggelinjen, søges dispensation til et staldanlæg bestående af en 120 x 36 m staldbygning (højde 8 m), et gødningshus på maksimalt 75 m^2 og siloer med op til 12 m højde.

Lavbund

Hønsehus 2 ønskes placeret inden for et område, der i kommuneplanen er udpeget som lavbundsareal. I forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøansøgning har ansøger derfor rettet henvendelse til Ikast-Brande Kommune med henblik på at afklare, om etablering af et hønsehus på arealet kunne accepteres.

Sagen blev behandlet på møde i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget den 26. august 2026. Et flertal i udvalget besluttede, at der i den konkrete sag med hus 2 kan dispenseres fra kommuneplanens retningslinjer for lavbundsarealer, så det ansøgte hønsehus med tilhørende anlæg kan placeres på arealet. Flertallet lagde vægt på, at ansøger ejer det berørte areal, og at et eventuelt lavbundsprojekt alene kan gennemføres, hvis lodsejer ønsker at stille arealet til rådighed.

Et mindretal i udvalget ønskede ikke at fravige kommuneplanens retningslinjer. Dette blev begrundet med et ønske om fortsat at bevare mulighederne for at genskabe vådområder og genetablere den naturlige hydrologi i området.

For at belyse jordbundsforholdene blev der den 18. august 2026 udført geotekniske undersøgelser inden for det planlagte byggefelt for hønsehus 2. Undersøgelsen omfattede ti boringer fordelt over arealet. Resultaterne viser, at de øverste jordlag består af muld, mens der under muldlaget primært forekommer sandjord. Der blev ikke registreret tørvelag i de udførte boringer. De geotekniske undersøgelser indikerer således, at arealet ikke har de jordbundsforhold, der typisk forbindes med egentlige lavbunds- eller tørvearealer.

Rundt om hønsehuset vil der blive etableret hønsegårde, som indhegnes med et 1,8 meter højt hegn.

Vurdering af de øvrige landskabsudpegninger

Langt størstedelen af de øvrige landskabsudpegninger (jf. ovenstående beskrivelse) vurderes ikke at være i konflikt med projektet.

Selvom placeringen af hønsehus 2 er udpeget som lavbundsareal i kommuneplanen, viser de geotekniske undersøgelser, at jordlagene i byggefeltet består af muld og sand, og at der ikke er fundet tørv. På den baggrund vurderes arealet ikke at have karakter af et egentligt tørveholdigt lavbundsareal. Projektet vurderes derfor ikke at forringe mulighederne for at beskytte lavbund eller opnå en CO_2-reduktion ved udtagning og vådlægning af tørveholdig jord.

Derudover ligger hele projektarealet indenfor udpegningen "særligt værdifuldt landbrugsområde", hvilket ikke vurderes problematisk, da projektet er en del af et aktivt landbrug.

Samlet set vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af de landskabelige og naturmæssige interesser, og at det er i overensstemmelse med gældende planlægningsprincipper for det åbne land.

3.4.3 Generelle afstandskrav

Afstand til (afstandskrav)	***Meter*** *(målt fra de nærmeste bygninger))*	***Afstandskrav overholdt***
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	203 meter til DGU nr. 105.897 og 236 meter til DGU nr. 105.895	Ja
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	4410 m (Brande vandværk)	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	33 m til grøft	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	ca. 44 meter til Brandevej	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	-	Ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	Ingen stuehus på ejendommen jf. deklaration, se side 13	-
Naboskel (30 m)	75 m til matr. 1a 51 m til matr. 1e (ejet af ansøger)	Ja
Nabobeboelse (50 m)	513 meter (Vejlevej 279) og 511 meter (Brandevej 43)	Ja
Eksisterende og fremtidigt byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 581 meter til Erhvervsområde ved Svindbækvej og Vejlevej, Svindbæk	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv mv. eller samlet bebyggelse (50 m)	Ca. 1494 meter til Kulturhus Vejlevej 114, 7330 Brande	Ja

Tabel 2, Afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Vurdering af afstandskrav

De generelle afstandskrav vurderes overholdt.

3.4.4 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret bilag IV arter inden for 1.000 meter fra husdyrbruget jf. naturdata.dk. Det kan ikke udelukkes, at der lever andre bilag IV arter i nærheden af husdyrbruget, f.eks. padder i de nærliggende søer.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. De ældre træer på husdyrbruget vil ikke blive fjernet, ligesom eksisterende bygninger, der potentielt kan være levested for flagermus ikke bliver fjernet. Det samme gør sig gældende at der ikke nedlægges vandhuller, der kan være ynglested for padder.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige eventuelle yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde ligger i natura2000 området ”Mose ved Karstoft Å” som ligger cirka 7300 meter syd fra husdyrbruget. Kategori 1 naturen er en Nedbrudt højmose.

Som worst-case er der for kumulation inkluderet to andre husdyrbrug i beregningen for totaldeposition til kategori 1 området. Den beregnede totaldeposition er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, hvorfor totaldepositionskravet med det ansøgte er overholdt.

Kategori 2-natur

Det nærmeste område med kategori 2-natur er et overdrev ved Hastruphus, som ligger cirka 1800 m nordøst for husdyrbruget. Derudover er der registreret et andet kategori 2-overdrev i Husdyrgodkendelse.dk, som ligger mere end 3 km fra husdyrbruget. Kravet til totaldeposition af kvælstof til kategori 2-natur er maksimalt 1 kg N/ha/år. Den beregnede totaldeposition til området er 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 3

Det nærmeste kategori 3-naturområde (mose, kaldt 6, K3, Mose ved Brande Å) ligger cirka 600 meter syd for hønsehusene og er en del af naturområderne langs Brande Å. Merdepositionen i forhold til både nudrift og 8-årsdrift er beregnet til 0,2 kg N/ha/år. Derudover er der registreret fire andre kategori 3-overdrev/hede/skov i Husdyrgodkendelse.dk, som alle liggere længere væk end mose ”6, k3, Mose ved Brande Å”.

§3 natur

Det nærmeste §3-sø (kaldt nr. 16 § 3) ligger cirka 91 meter nordvest for gødningshuset. Merdepositionen i forhold til 8-årsdrift er beregnet til 1,5 kg N/ha/år og 1,2 kg N/ha/år i forhold til nudrift. Derudover er der registreret én søer vest (kaldt nr. 17, §3) for hønsehus 1 som modtager 1,2 kg N/ha/år mere pr. år og en sø (kaldt nr. 15, §3) som modtager 1,2 kg N/ha/år mere pr. år. Derudover er der udpeget 4 søer der ligger længere væk og som har en beregnet merdepositionen på under 1 kg N/ha/år.

I forhold til den totale ammoniakdepositionen til kategori 1 og 2 natur vurderes denne at være overholdt, og da merdepositionen til kategori 3 natur også ligger under 1 kg N/ha/år i merdposition, vurderes det, at det ansøgte, ikke vil medføre en negativ effekt på naturarealerne.

Beskrivelse af de tre søer

Søen kaldt *16, §3 sø* i husdyrgodkendelse ligger i markfladen på modsatte side af Brandevej mod vest og ligger cirka 104 meter fra hønsehus 2 og 91 meter fra gødningshus til hus 2. Der er foretaget nogen besigtelse af arealet. Ruheden i naturpunktet er sat som vand, jf. nedenstående billede af søen, og ruheden fra hønsehus 2 er sat som ringe vegetation.

Figur 7, Placering af sø 15, 16 og 17

Sø kaldt 17*, §3, sø* nordvest for hønsehus 1, som ligger inde i en skovbevoksning. Der er foretaget besigtelse af arealet. Ruheden i naturpunktet er sat som vand, jf. nedenstående billede af søen.

Sø kaldt *15, §3, sø* nord for hønsehus 2, som ligger inde i en skovbevoksning og i Vejle kommune. Der er ikke foretaget besigtelse af arealet. Ruheden i naturpunktet er sat som vand, jf. nedenstående billede af søen.

Praksis for § 3-natur er at kommunen har mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, og i dette tilfælde skal kommunen foretage en konkret vurdering af søen sammenholdt med den aktuelle baggrundsbelastning. Baggrundsbelastningen for området er jf. miljøstyrelsens GIS-lag [2] er på 14,3 og 12,8 kg N/ha/år, se nedenstående udklip af GIS.

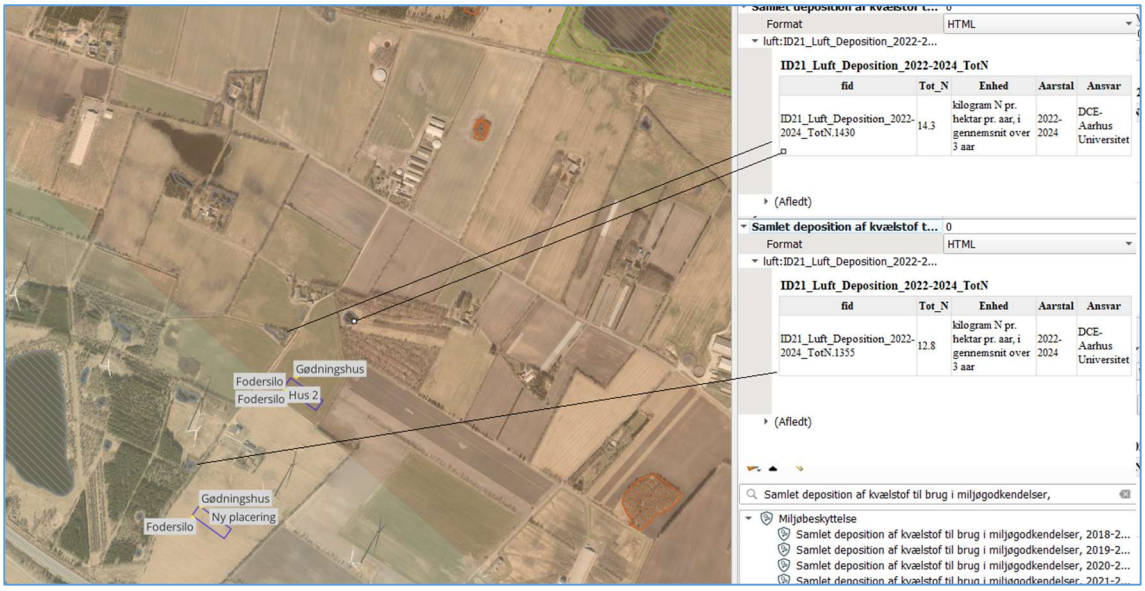

Figur 8, Baggrundsbelastning af de nærmeste søer

[2] https://arealdata.miljoeportal.dk/datasets/urn:dmp:ds:samlet-deposition-af-kvaelstof-til-brug-i-miljoegodkendelser-2022-2024

Ændringen af husdyrbruget giver en samlet ammoniak meremission til sø nr. 16 på 1,5 kg N/ha/år og en totaldeposition på 1,5 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området er på 14,3 kg N/ha/år, og sammen med den total depostion, vil søen modtage 15,8 kg N/ha/år.

Sø nr. 15 har en samlet ammoniak meremission 1,2 kg N/ha/år og en totaldeposition på 1,2 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området er på 14,3 kg N/ha/år, og sammen med den total depostion, vil søen modtage 15,5 kg N/ha/år.

Sø nr. 17 har en samlet ammoniak meremission 1,2 kg N/ha/år og en totaldeposition på 1,2 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området er på 12,8 kg N/ha/år, og sammen med den total depostion, vil søen modtage 14 kg N/ha/år.

Søerne har i Ikast Brande og Vejle kommuneplanen status som " Områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, men ikke som rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer. Søerne er ikke omfattet af en fredning eller har ingen handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats.

De tre pågældende søer er omgivet af dyrkede marker og skove og det vurderes, at området generelt påvirkes af afstrømning fra disse marker, se nedenstående kort over strømningsveje der løber til søerne.

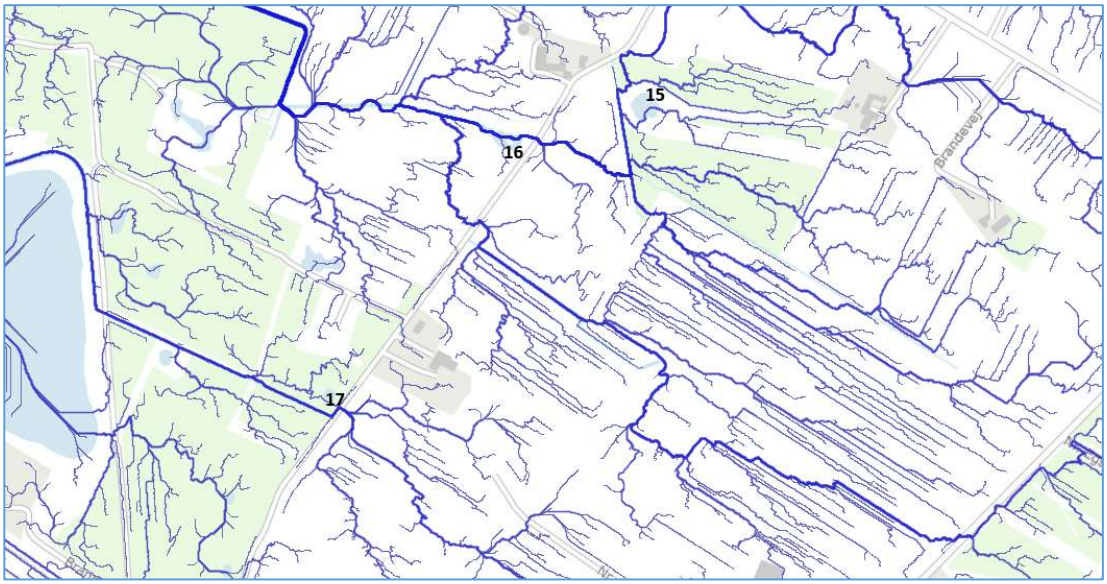

Figur 9, strømningsveje til søerne

Der er ikke fastsat tålegrænser for denne type søer. Den planlagte ændring af husdyrbruget vil samlet set medføre en ammoniakbelastning på 14, 15,8 og 15,5 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området har generelt været faldende siden 2019-2022, hvor den lå på 16,2/15,0 kg N/ha/år. Derfor vurderes det, at den samlede belastning på hhv. 14, 15,8 og 15,5 kg N/ha/år ikke vil medføre en væsentlig tilstandsændring af søen.

I forhold til den totale ammoniakdepositionen til kategori 1 og 2 natur vurderes denne at være overholdt, og da merdepositionen til de øvrige ammoniakfølsom kategori 3 natur ligger under 1 kg N/ha/år, vurderes det, at det ansøgte, ikke vil medføre en negativ effekt på naturarealerne i området inkl. søerne kaldt nr. 15, 16 og 17 som alle er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					Å-års drift	Nudrift:		
17, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,2	0,2	1,2	
3, K2, Overdrev ved Hastruphus (IBK)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1	
6, K3, Mose ved Brande Å (IBK)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,2	
K3, Mose sydøst v. motorvejen	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1	
K2, ved motorvejen	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	
K1 , Lindet krat	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	
K1 ved lillesø	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	
16, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,5	1,2	1,5	
15, §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,2	1,1	1,2	
14, §3 Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,8	0,4	0,8	
13, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	0,0	0,3	
12, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,0	0,5	
11, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,9	0,1	0,9	
10, K3, Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,2	
9, K3, Hede	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,2	
8, K3, Ovdrev	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,2	
7, K3, Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1	
6, K3, Mose ved Brande Å	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,0	0,2	
3, K2, Overdrev ved Hastruphus	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1	
2, K2, Overdrev i Brande	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	
1, K1, Mose ved Harpesbæk	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0	

Tabel 3, Samlet resultat af ammoniakberegninger, Kilde Husdyrgodkendelse.dk

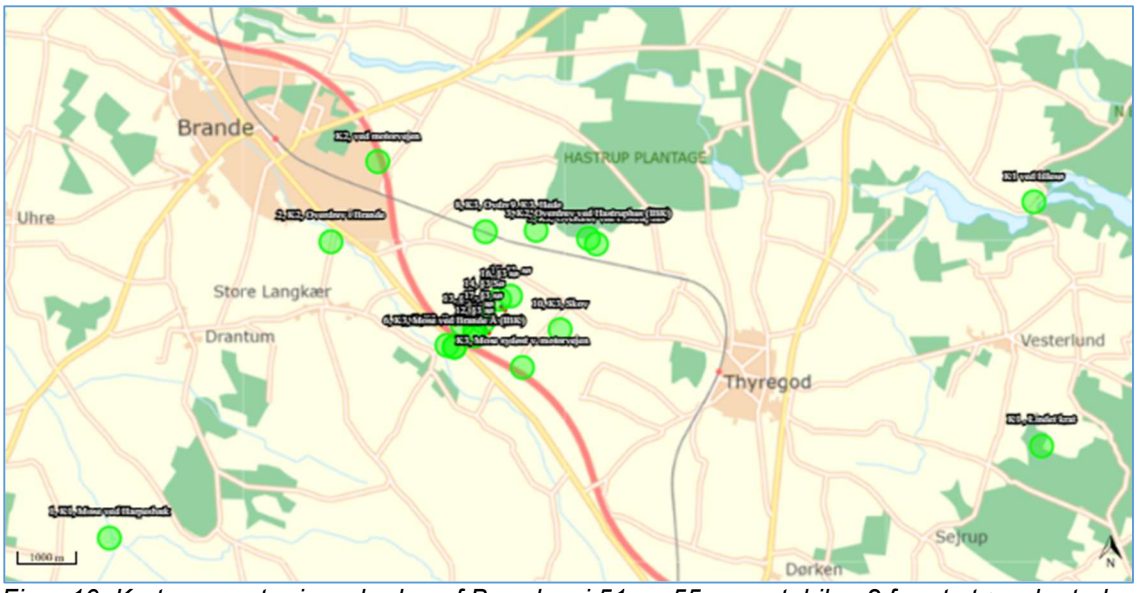

Figur 10, Kort over natur i nærheden af Brandevej 51 og 55, se evt. bilag 2 for et større kortudsnit.

3 meter bræmmer.

Ved hønsehus 1 og dens hønsegård løber der en grøft, som udløser en 3 meter dyrkningsfri bræmme. Langs den sydlige grøft vil hegnet blive placeret uden for den 3 meter brede bræmme.

Overgange over grøfter

I hønsegårdene ved hus 2 er der to eksisterende grøfter, som gør det nødvendigt at etablere nogle overgange, så hønsene kan færdes i hele hønsegården. Overgangene udføres som plader med opkant på siderne, så eventuel gødning ikke kan løbe ned i grøfterne.

Sandsynligheden for, at hønsene afsætter gødning på disse overgange, vurderes at være meget lille, da den største del af gødningsproduktionen sker inde i hønsehuset, når hønsene opholder sig på deres siddepinde.

Grøft 1 og 2 frahegnes med et hegn i en højde, der forhindrer hønsenes adgang til grøfterne. Ved frahegningen opretholdes en 1 meter randzone fra grøfternes kronekant til hegnet og dermed til hønsegården. Nedenfor ses figurer over overgangenes placering. Hvor to hønsegårde deler en overgang, bliver den 6 meter bred med et hegn imellem, så der er en 3 meter bred passage til hver hønsegård. De overgange, der kun bruges af én hønsegård, bliver 3 meter brede.

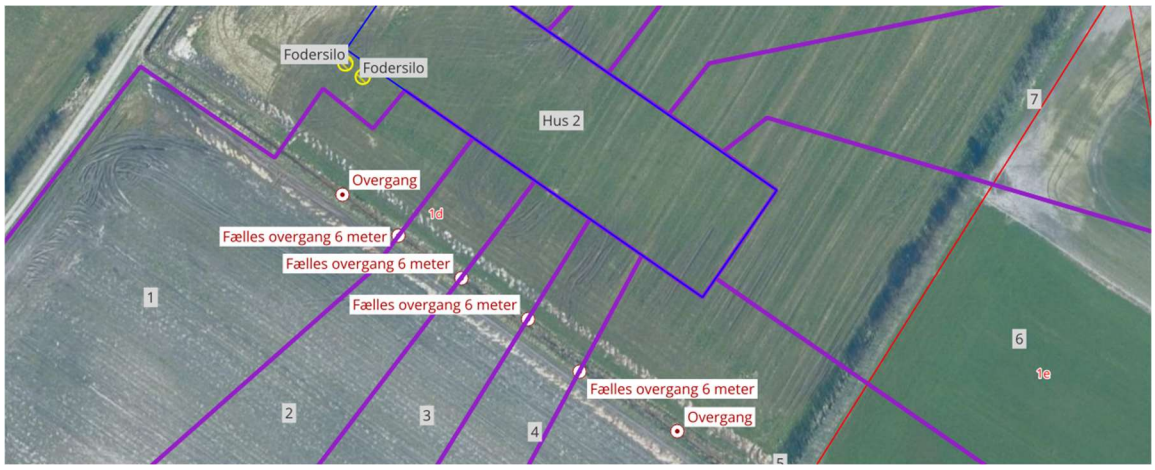

Figur 11, Overgange ved hus 2 ved grøften

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet afstande, fra stalden til forskellige beboelsestyper. Af figur nedenfor fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra husdyrbrugets lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse/lokalplan og byzone/sommerhus samt geneafstanden til samme områder.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved en fuld belægning i stalden.

Som det fremgår af nedenstående figur, er lugtgenekriteriet overholdt til nærmeste nabo, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område i landzone og byzone/sommerhusområde og fremtidige byzone/sommerhusområde.

- Nærmeste nabobeboelse til hønsehus 2 på ejendom uden landbrugspligt er Brandevej 41 og Vejlevej 279 til Hønsehus 1.
- Det nærmeste lokalplanlagt område er Kulturhus, Vejlevej 114. Da det lokalplanlagte område er tættest på husdyrbruget er nærmeste samlet bebyggelse (Drantum) ikke udpeget.
- Nærmeste byzone er Erhvervsområde ved Svindbækvej og Vejlevej, Svindbæk som ligger cirka 600 m fra husdyrbruget. Derudover er der indsats et beregningspunkt til Brande by.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i nogle af lugt beregningspunkterne.

Figur 12, Kort over udpegninger af lugt beregningspunkter.

Vurdering

I ansøgningssystemet beregnes en teoretisk geneafstand for de tre genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse og lokalplan i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt. Geneafstanden (korrigeret geneafstand) angiver den minimumsafstand, der skal være fra et anlægs lugtcentrum til de nævnte beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides.

I nedenstående ses it-ansøgningssystemets beregnede geneafstande, samt den faktiske vægtede gennemsnitsafstand (vægtet gennemsnitsafstand) for produktionen til de tre geneområder, og lugtkravene ses at være overholdt.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Brandevej 41	0	FMK	119,9	119,9	847,7	Ja
Thyregodvej 34 (står ikke som beboelse i BBR)	0	FMK	119,9	119,9	772,2	Ja
Drantrum	0	FMK	213,1	213,1	5070,5	Ja
Kulturhus Vejlevej 114, Brande	0	FMK	213,1	213,1	1630,7	Ja
Brande	0	FMK	379	379	2151,3	Ja
Erhvervsområde ved Svindbækvej og Vejlevej, Svindbæk	0	FMK	379	379	808,6	Ja

Figur 13, lugttabel

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

De væsentligste stationære støjkilder fra husdyrbruget er indblæsning af foder, afhentning af æg, udmugning samt ventilation fra staldanlægget. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af stalden.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet vejledende grænserne for tilladelig støjbelastning. Jf. orientering nr. 43 fra 31. december 2010 fra Miljøstyrelsens referencelaboratorium for støjmålinger kan den tilladelig støjbelastning måles op til 15 meter fra nabobeboelse.

Støjberegninger er ikke blevet gennemført, da vurderingen er, at husdyrbruget ikke har andre støjkilder end dem, man normalt vil finde på et landbrug. Afstanden til nærmeste nabo er over 500 meter, hvilket i sig selv reducerer risikoen for generende støj markant. De mest støjende aktiviteter, såsom levering af foder finder typisk sted hver 4. dag. Derudover er ventilationsanlæg både styret af frekvens og automatiske systemer, så de kun er i drift, når det er nødvendigt, hvilket begrænser det samlede støjniveau væsentligt.

På matriklen står der allerede en vindmølle, som også bidrager til støjniveauet. Derudover ligger motorvejen tæt på anlægget. Begge forhold har betydning for, hvordan støjen opleves i området.

I forbindelse med etableringen af vindmøllerne og motorvejen er der gennemført separate støjberegninger. Hver anlægstype er underlagt sin egen lovgivning og har individuelle grænseværdier for støj. Derfor skal der ikke foretages en samlet (kumulativ) vurdering af støj fra motorvej, vindmøller og staldanlæg, da de reguleres uafhængigt af hinanden.

Det vurderes, at støj fra husdyrbruget ikke forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboerne, og da hovedparten af aktiviteterne vil foregå inden for normal arbejdstid på hverdage. Hver 15. måned vil der bliv fanget høns, så der kan komme et nyt hold høns ind i stalden. Dette foregår fra kl. 17 til 21. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

De primære kilder til støv vil være fra transporter til og fra ejendommen. Herudover vil der være støv fra ventilationsafkast. Foderopbevaring og – udfodring sker gennem et lukket system. Adgangsvejene vil blive anlagt med knust asfalt, i perioder med meget tørt vejr kan der opstå gener

ved transport. For at modvirke dette kan farten nedsættes og i særlige tilfælde udspredes vand på vejene.

Det vurderes, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige støvgener.

Da der er få kilder til støv vurderes det, at produktionen ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys

Der er udendørs belysning ved læsseramperne, der vil blive placeret i vestenden af hønsehusene. I staldene reguleres lyset efter hønsenes udviklingstrin og døgnrytme (krav efter regler om dyrevelfærd). Der er ikke lys om natten. Der er ikke lysplader i tagene på stalden. Mellem stald og de egentlige udearealer er der forgårde/verandaer. Der vil være vinduer i stalden, men da der ikke er lys i stalden om natten vurderes det ikke at give anledning til gene.

Der vil desuden være lys på køretøjerne, der kører til og fra anlægget ifm. afhentning af æg. Ægge bilen kommer normalt i dagtimerne, hvor der i vinterhalvåret kan være mørkt.

Udendørs belysning vurderes ikke at være til væsentlig gene for de omkringboende eller de landskabelige udpegninger som følge af afstanden til naboer, beplantningen og bygningerne der virker afskærmende for eventuelle lyspåvirkninger.

3.7.4 Skadedyr

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der foretages den nødvendige bekæmpelse af skadedyr, herunder rotter, på husdyrbruget. Renholdelse omkring bygningerne spiller en afgørende rolle for mulighederne for effektiv bekæmpelse af skadedyr og der holdes god orden i og omkring staldanlægget for at opnå et højt hygiejneniveau. Der er fast serviceaftale omkring bekæmpelse af rotter på husdyrbruget.

Da høns spiser fluer og fluelarver vil der ikke være problemer med fluer i hønsehusene.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

Der er én indkørsel til husdyrbruget via grusvejen Brandevej. Transport vil så vidt muligt foregå indenfor tidsrummet 06.00 til 18.00 på hverdage. Der kan dog forekomme transport udenfor dette tidsrum, da det er æggebilen, der fastsætter tidspunktet for afhentning af æg. Det forventede antal af transporter fremgår af tabel 4.

Transport af	Antal transporter i nudrift	Antal transporter i ansøgt drift / år
Æg afhentning	100	100
Levende dyr til stald.	8*	12*
Levende dyr fra stald	8 lastbiler pr. hus	16 lastbiler (8 pr. hus)
Døde dyr	52	52
Foder	Foder: 45 + grovfoder: 20	Foder: 90 + grovfoder: 40
Husdyrgødning fra gyllebeholder (1000 m3/28 tons gyllevogn)	35	35
Levering af returgylle fra biogasanlæg (1000/32 tons)	32	32
Til biogas, én container i ugen	52	104

Affald	52	52
Øvrigt (spåner mv.)	30	30
I alt	**434**	**563**

*Tabel 4, Det skønnede antal transporter * Hver 15. måned transporteres 30.000 hønniker til hvert hus fra ansøgers hønniker produktionen til et hønsehus. Husene tømmes på skift. Dette sker over en enkelt dag og indebærer 6-8 transporter.*

Der er bliver etableret en ny indkørsel fra Brandevej ind til hønsehus 1 og 2.

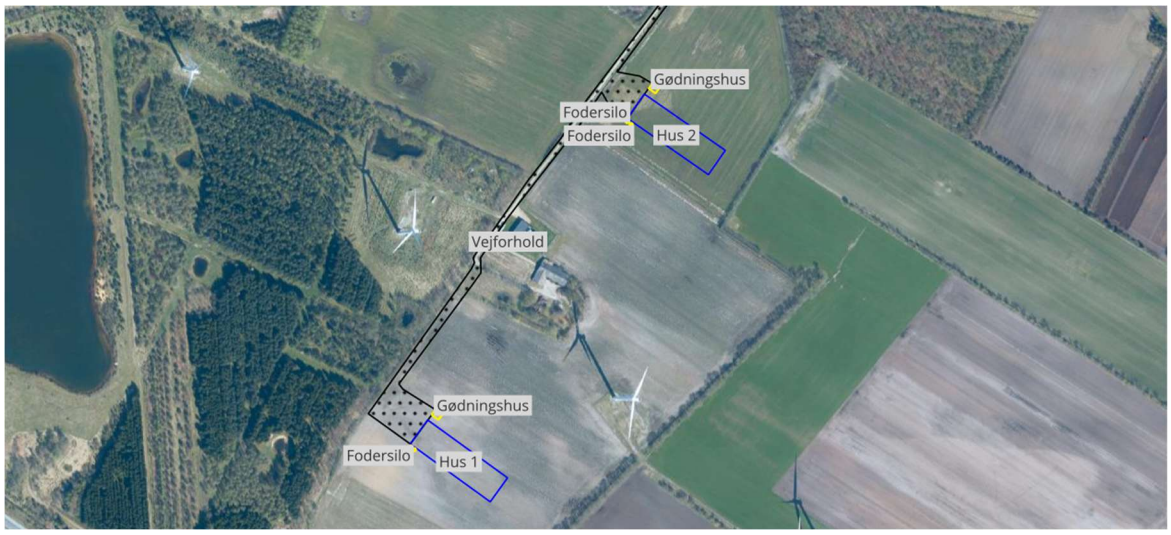

Figur 14, Kort over transportveje markeret med sorte prikker ind til hus 1 og 2.

Transport for nudriften tager afsæt i, at den allerede tilladte §16 b tilladelse til hønsehus 1. Der vil ske en stigning i antallet af transporter, men det vurderes, at vejforholdene er gode, og at der ikke ligger naboer i umiddelbar nærhed af ind- og udkørslen, som kan blive generet af transporterne.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Hønsegødningen vil blive afgasset og returgyllen vil blive brugt som gødning på husdyrbrugets arealer. Døde dyr afhentes af DAKA.

Alt affald vil blive sorteret i fraktioner på ejendommen og vil blive afhentet ugentligt af Marius Petersen. Det er kun gammelt jern, der køres hjem til hovedejendommen og opbevares dér, indtil produkthandlen afhenter det.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

1) Affaldsforebyggelse.

2) Forberedelse med henblik på genbrug.

3) Genanvendelse.

4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet efterleves og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Ikast Brande Kommunes affaldsregulativ.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres, opbevares og sorteres, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

3.8.1 Spildevand

Vaskevandet fra stalden ledes til en lukket beholder, som tømmes efter behov og i overensstemmelse med gældende regler.

Spildevand fra toiletter, håndvaske og vask af pakkeri i staldbygningerne føres ligeledes til en lukket beholder, som afhentes af en slamsuger efter behov. Der er endnu ikke truffet beslutning om placering af denne.

Der er endnu ikke truffet endelig beslutning om håndtering af tagvand, men det forventes, at dette vil ske via nedsivning i faskiner på egen grund. Tagvandsløsningen vil blive afklaret og indarbejdet i processen forud for byggeanmeldelsen.

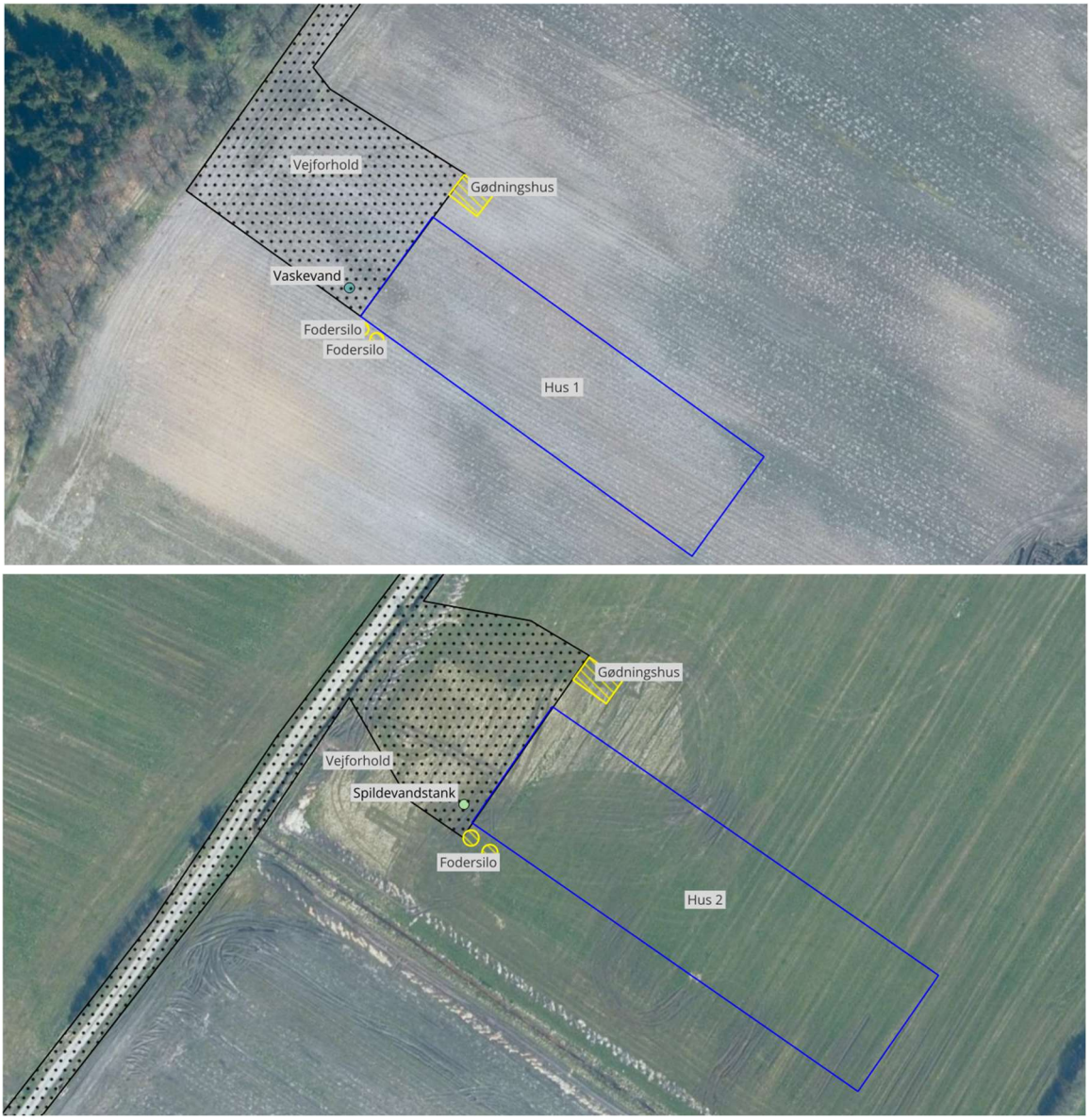

Figur 15, Hus 1 og 2 spildevandstank

3.8.2 Olie- og kemikalier

Der er ingen olie og kemikalier på husdyrbruget.

3.8.3 Vand- og energiforbrug

Husdyrbruget vil blive forsynet med vand fra det lokale vandværk. Vandforbruget bruges primært som drikkevand til dyrene og fremadrettet også til rengøring af stalde.

Ved daglige inspektioner bliver der kontrolleret for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet. Hvis der opdages lækager, vil reparationer blive igangsat hurtigst muligt.

Der anvendes trykregulatorer på alle drikkenipler, dette reducerer vandspildet.

I forbindelse med byggeriet vil det blive overvejet, hvilken varmetype der skal anvendes i eks personalefaciliteterne. Der kan blandt andet være tale om brug af varmepumper.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	140.000 kWh	280.000 kWh
Vandforbrug	2.450 m^3 (årligt forbrug, drikkevand) 25 m^3 (Vask af pakkerum) 25 m^3 (Vask af servicerum) 100 m^3 (kun ved sygdom i stalden, ellers tør rengøring) 2.600 m^3/år	4900 m^3 (årligt forbrug, drikkevand) 25 m^3 (Vask af pakkerum) 25 m^3 (Vask af servicerum) 100 m^3 (kun ved sygdom i stalden, ellers tør rengøring) 5050 m^3/år

Tabel 5, Skønnet vand- og energiforbrug

På husdyrbruget vil der hovedsageligt blive anvendt energi til ventilation, foderanlæg, pakkemaskine og kølerum. Ventilationen vil bruge en lavenergimotor.

Der anvendes LED belysning i staldene.

For at sikre en maksimal effekt af ventilationen, bliver ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) efterset ved holdskifte. Ventilationen er computerstyret, så det sikres, at der ikke overventileres, med ekstra tab af varme og strøm til følge. Regelmæssig kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlæggene er derfor af stor betydning.

Kølerummene er isoleret med 50mm brand PUR-skum for at reducere energiforbruget i sommerhalvåret.

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre følgende:

- Ventilere staldene optimalt

- Rengøring af staldene og udstyr efter hver produktionscyklus

- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.

- Detektering og reparation af lækager.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i et nødvendigt omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.4 Foder

Hønsene fodres med færdigfoder og grovfoder i form af lucerne baller. Der anvendes minimum 3 forskellige foderblandinger tilpasset dyrenes alder og produktion. Fodret vil ikke være tilsat fytase, da der er tale om økologisk produktion.

Foderplanlægning og udfodringsteknikker bliver anvendt for at minimere spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Det vurderes, at de gældende regler samt de praktiserede tiltag i forhold til opbevaring og håndtering af foder bidrager til at sikre, at miljøet og omgivelserne ikke bliver væsentligt påvirket. Det er ligeledes i overensstemmelse med bedste tilgængelige teknologi (BAT), at der anvendes fasefodring.

3.9 BAT-Ammoniakemission

Bedste tilgængelige teknologi, eller BAT, er en betegnelse for de teknologier og metoder, der er mest effektive til at forebygge og reducere emissioner fra f.eks. husdyrbrug produktionen.

Som det fremgår af figur 16, er det samlede BAT-krav på 10.499 kg NH_3-N/år. Den faktiske ammoniakemission vil være på 4.291 kg NH_3-N/år, og BAT-kravet er dermed overholdt og reduceret med yderligere 6.208 kg om året.

Samlet BAT beregning

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH_3-N /år)	10292	207	10499
Faktisk emission (kg NH_3-N /år)	4083	207	4291
Forskel (kg NH_3-N /år)	-	-	6208
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 16, BAT-beregning

BAT-beregningen er baseret på forudsætning om ikke realiseret og nye staldafsnit som fremgår af figur 17.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH_3-N /(m^2 · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH_3-N /(m^2 · år)) [C]
Hus 1	Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,50	0,58
Hus 2	Høner, konsumæg. Økologiske, fler-etagesystem med bånd	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,50	0,58

Figur 17, Forudsætning for BAT-beregning

Det vurderes, at BAT ift. ammoniakemission overholdes og at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

De ny stalde bliver bygget af tætte og stabile materialer, og det vurderes, at der under normal drift ikke kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandmiljøet fra selve husdyrbruget.

Husdyranlægget placeret i et område med drikkevandsinteresse og uden for BNBO områder, nitratfølsomme indvindingsområder og indsatsområder for grundvand.

Dyrkningen af arealer, herunder håndtering af udearealerne til høns mm., håndteres i overensstemmelse med de gældende regler.

Affald og reststoffer opbevares på en sådan måde, at der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Samlet set vurderes det, at produktionen foregår på en forsvarlig måde, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Alternative løsninger

I forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse har ansøger undersøgt flere alternative placeringer af hønsehus 2. Først er mulighederne for placering tæt på det eksisterende byggeri og det allerede godkendte hønsehus 1 undersøgt, figur 18. Herefter er placeringer syd og nord for grøften undersøgt figur 19. Placeringerne sammenlignes med hensyn til ammoniakdeposition, plads til hønsegårde, afstand til vindmøller og lokalplanlagt område samt den landskabelige indpasning.

Hønsehus 1 og Hønsehus 2 indenfor 20 meter

Der er lavet en scenarieberegning (skema 268455), hvor denne løsning er vurderet.
Resultatet fremgår af tabellen nedenfor. I dette skema er der indsat 3 x ugelige udmugning svarende til en ammoniak reduktion på 36 % i hvert hus.

Figur 18, Placering tæt på det allerede godkendte hus 1.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
17, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,3	2,3	2,3
11, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,5	1,5	1,5

Tabel 6, udklip fra ammoniakberegning af skema 268455

Som det fremgår af ovenstående tabel (fra skema 268455), vil søerne modtage en mer- og totaldeposition på ca. 1,5 – 2,3 kg N/ha/år, og derved over 1 kg N/ha/år.

For § 3-beskyttede naturtyper gælder, at kommunen kan tillade en merdeposition på over 1,0 kg N/ha/år, hvis der foretages en konkret vurdering af naturtilstanden sammenholdt med baggrundsbelastningen.

Hønsehus 2 indenfor 20 meter af eksisterende bygninger.

Der er også undersøgt en placering tæt på de eksisterende bygninger. Der er derfor lavet en scenarieberegning (skema 268454), hvor der er indsat 3 x ugelige udmugning svarende til en ammoniak reduktion på 36 % i hvert hus.

Figur 19. Placering tæt på det eksisterende byggeri

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
17, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,5	1,5	1,5

Tabel 7, udklip fra ammoniakberegning af skema 268454

Som det fremgår af ovenstående tabel, vil søen i skoven vest for hønsehusene vil modtage en mer- og totaldeposition på ca. 1,5 kg N/ha/år.

Første skridt ud i det åbne land

For at øge afstanden til søerne er der i skema 268457 foretaget en beregning for en placering af hønsehus 2 lige syd for grøften.

Figur 20, Placering syd for grøften

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
17, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,3	1,3	1,3
16, §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,2	1,2	1,2

Beregningen viser en mer- og totaldeposition på ca. 1,3 kg N/ha/år til sø nr. 17 og ca. 1,2 kg N/ha/år til sø nr. 16.

Andet skridt ud i det åbne land

I de to første alternativer placeres hønsehus 2 tæt på enten det allerede godkendte hønsehus 1 eller det eksisterende byggeri. Her er ammoniakdepositionen til de berørte søer beregnet til ca. 1,5–2,3 kg N/ha/år. For at øge afstanden til søerne og reducere depositionen er der derfor undersøgt en placering lige syd for grøften. Denne placering er efterfølgende sammenholdt med den ansøgte placering nord for grøften. Beregningerne viser, at forskellen i ammoniakdeposition mellem de to placeringer ved grøften er begrænset, som det fremgår af tabellen nedenfor.

Alternativ placering	**Skema**	**Berørte naturarealer**	**Merdeposition og totaldeposition**
Hønsehus 2 inden for 20 meter af eksisterende hønsehus 1	268455	Nr. 17 Nr. 11	**2,3 kg N/ha/år** **1,5 N/ha/år**
Hønsehus 2 inden for 20 meter nord for eksisterende byggeri	268454	Nr. 17	**1,5 kg N/ha/år**
Hønsehus 2 syd for grøften	268457	Nr. 17 Nr. 16	**1,3 kg N/ha/år** **1,2 kg N/ha/år**
Ansøgt placering	268337	Nr. 17 Nr. 16 Nr. 15	**1,2 N/ha/år** **1,5 kg N/ha/år** **1,2 N/ha/år**

Sammenligningen viser, at placeringerne syd og nord for grøften giver næsten samme ammoniakdeposition til de nærliggende søer. Ammoniakdepositionen er derfor ikke i sig selv afgørende for valget mellem disse to placeringer. Valget skal også vurderes i forhold til hønsegårdenes indretning, afstanden til vindmøllerne og lokalplanlagt område samt den landskabelige indpasning.

Sammenlignes den placering på figur 18, 19 og 20 med den bagerste del af arealet nord for grøften, hvor det ansøgte hønsehus 2 er placeret, fremstår landskabet ensartet. Begge områder består af flade marker afgrænset af mindre hegn og grøfter, og der er ikke landskabsudpegninger, der gør den ene placering mere hensigtsmæssig end den anden.

Ansøger har på den baggrund valgt at arbejde videre med placeringen nord for grøften. Placeringen giver mulighed for at etablere hønsegårdene med den nødvendige størrelse og en hensigtsmæssig udformning efter økologireglerne.

Ved den videre vurdering af placeringen nord for grøften er der særligt lagt vægt på, om de nødvendige hønsegårde kan indrettes hensigtsmæssigt. De krav og hensyn, der gælder for hønsegårdenes areal, udformning og placering, gennemgås nedenfor.

Arealbehov og indretning

Hver høne skal have adgang til 4 m² udeareal i hønsegården jf. økologireglerne, og hvert hønsehus er opdelt i 10 hold for de i alt 30.000 høns. Det indebærer, at der skal etableres 10 separate hønsegårde til ét hønsehus.

Hønsehusene indrettes, så der placeres 5 hønsegårde på hver side af bygningen. For at overholde de generelle arealkrav til økologien skal hver hønsegård være på 1,2 hektar, hvilket samlet giver et behov på 12 hektar hønsegård pr. hønsehus

Krav til udformning

Det er vigtigt, at hønsegårdene indrettes, så de fremstår attraktive for hønsene. Det indebærer, at:

1. Hønsene fordeler sig naturligt over arealet og ikke bliver presset til at gå for langt væk fra hønsehusene, så smalle og lange hønsegårde er ikke optimalt.
2. Hønsenes velfærd og naturlige adfærd understøttes, så de trives i hele udeområdet. Dette understøttes ved at der plantes med træer, buske og pil, som giver skygge, læ og sikkerhed for hønsene.

Hensyn til placering i forhold til andre ejendomme

Ved planlægning af hønsegårdene er det vigtigt at sikre, at de ikke ligger for tæt på andre ejendomme eller eksisterende hønsehuse. Dette vil reducere risikoen for smitteoverførsel mellem hønsene i de forskellige hønsehuse. Afstanden har derfor været et centralt parameter i vurderingen af placeringen af hønsehuset på Brandevej i forhold til de øvrige adresser med ude gående høns (se adresserne i afsnit 3.3).

Den valgte placering

Fordele ved den valgte placering:

- Huset placeres midt i hønsenes udeareal, hvilket giver optimal udnyttelse af arealet, og hønsegårdene er attraktive for hønsene.
- Ingen grøfter nedlægges eller omlægges, hvilket reducerer indgreb i terrænet og bevarer den naturlige afvanding.

Den ønskede placering tager også hensyn til naboerne, da afstanden til beboelse er tilstrækkelig til at minimere eventuelle gener.

Derudover understøtter placeringen en effektiv og driftssikker logistik. De fleste transporter foregår hverdage mellem 6 -18 og ruten er tilrettelagt, så tung trafik ikke passerer tæt forbi naboerne. Foder indblæses hver 4. dag og hver indblæsning har en varighed på ca. 15 minutter, hvilket yderligere reducerer risikoen for støj- og driftsgener.

Samlet set er denne placering den mest fordelagtige for husdyrbrugets indretning – både i forhold til logistik, hensynet til naboer, naturen og det landskabelige udtryk.

0-alternativet

Hvis nærværende ansøgning, med to hønsehuse ikke godkendes, vil ejendommen alene få opført det allerede tilladte hønsehus 1. Der vil dermed ikke blive etableret yderligere dyrehold eller byggeri ud over det, der allerede er tilladte.

3.13 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1) befolkningen og menneskers sundhed,

2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,

3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

1) befolkningen og menneskers sundhed,

2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,

3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

4) materielle goder, kulturarv og landskabet,

5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den ansøgte placering vil være meget begrænset. Der opbevares flydende og afgasset husdyrgødning, hvor der kan ske spild eller brud på tanke. Der er udarbejdet beredskabsplan, hvor der er instruks for, hvordan sådanne situationer skal håndteres.

I beredskabsplanen er der ligeledes instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie eller lignende.

3.15 Oplysninger om konsulenten

Henriette Fries, Miljøkonsulent, Spiras, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 40.000 stipladser til fjerkræ. I hvert hus vil der være plads til 30.000 høns, i alt 60.000 høns på ejendommen.

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødnings- og staldanlæg blive tømt og rengjort.

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbruget indsender ansøger senest 4 uger efter driftsophør en anmeldelse til kommunen. Anmeldelsen indeholder et oplæg til vurdering efter § 38 k i lov om forurenet jord. Denne vurdering vil omfatte en risikovurdering af forureningens betydning for menneskers sundhed og miljøet. Hvis der ikke kan afvises væsentlig risiko, vedlægges forslag til foranstaltninger, der eliminerer risikoen. Ansøger vil dokumentere, at alle aktiviteter er ophørt, og at kapaciteten er reduceret under IE-grænserne.

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

4.2.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder som muligt.

Der anvendes fasefodring.

4.2.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.4 Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

Ifølge BREF-dokumentet er det, BAT at:

- have fokus på uddannelse af personale

- føre journal over forbrug af vand, energi, foder og spild

- have en beredskabsplan

- sikre reparation og vedligehold af bygninger og udstyr samt renholdelse af faciliteter

- planlægge produktionen så levering og fjernelse af produkter og spild foretages korrekt

Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbruget skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel. Dokumentation for planen skal ske ved logbog over gennemførte kontroller, som skal holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Planen skal omfatte:
- Gyllebeholdere, gyllemiksere, gylleseparatorer og spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder.
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere (herunder optimering).
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- Udstyr til drikkevand.
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning.

Lovgivningen foreskriver ligeledes, at IE-husdyrbrug skal oplære husdyrbrugets personale hvad angår:

- Relevant lovgivning.
- Transport og udbringning af husdyrgødning.
- Planlægning af aktiviteter.
- Beredskabsplanlægning og –styring.
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Herudover gøres der følgende på husdyrbruget:

Der er årlig registrering af vand- el- og brændstofforbrug.

Der foretages datalogning af foderforbrug, tilvækst, vandforbrug, dødelighed og ventilation.

Ventilationsanlægget rengøres efter hvert hold. Årsagen er, at ventilationsanlægget ellers kan give anledning til lugt og støjgener, samtidig med at energiforbruget øges unødigt.

Producenten lever op til ægpakkeriets- kvalitetsprogram.

Der er planer om at udarbejde en ESG-rapport i fremtiden.

IE-husdyrbruget er desuden omfattet af Miljøledelse, som bidrager til at have fokus på BAT vedr. management.

5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, samt indretning og drift af husdyrbruget, vurderes det, at det ansøgte projekt kan gennemføres uden væsentlige negative indvirkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige -, naturmæssige - og kulturhistoriske værdier i området.

Bilag 1, Oversigt

Bygninger og områder

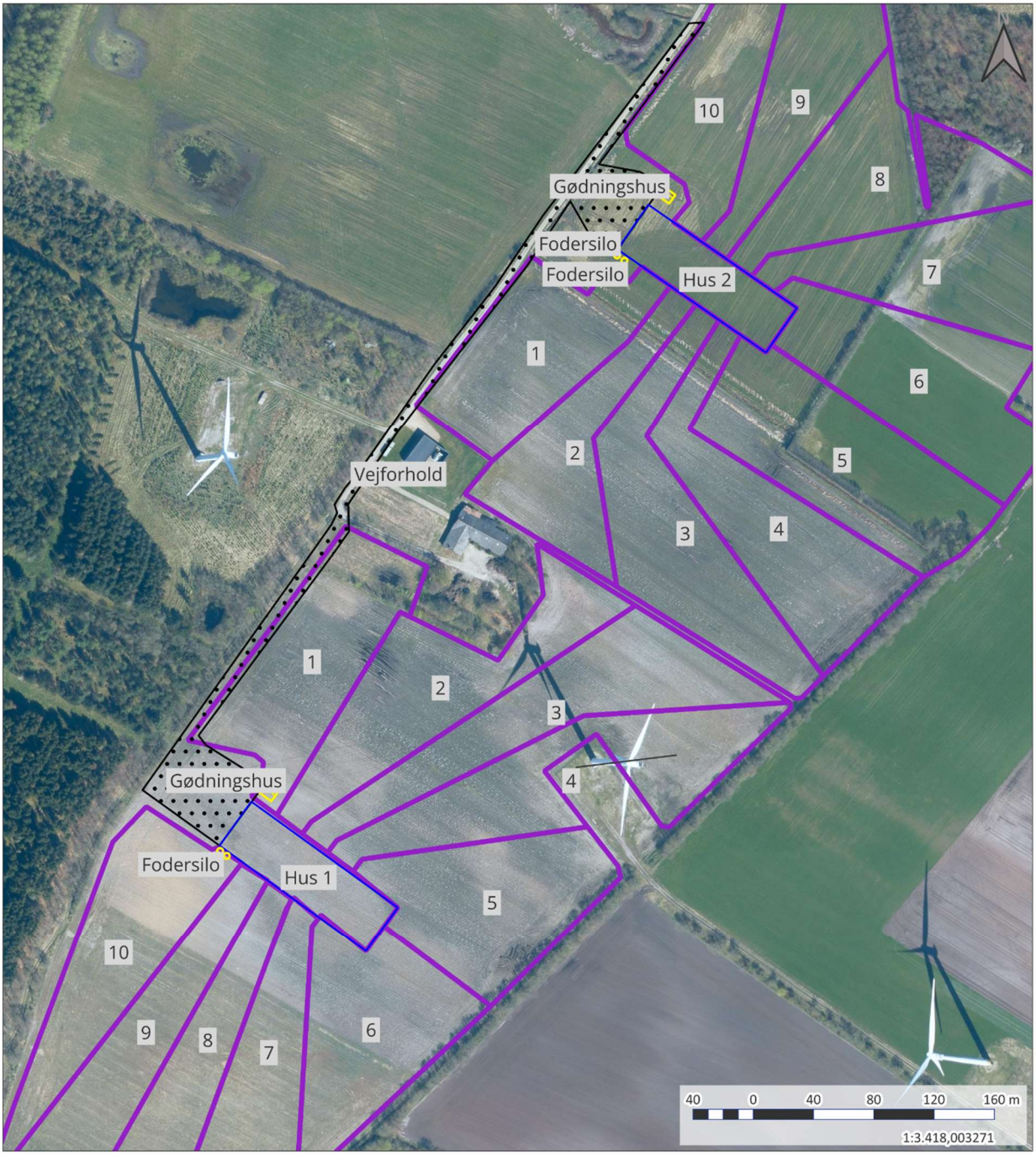

Udarbejdet af:
Henriette Fries
Dato: 15-01-2026

2026

spiras

Bilag 2, Naturudpegninger fra husdyrgodkendelse.dk

